

Ikinji işik

Category: Goşgular, Kitapcy, Sözler
написано kitapcy | 23 январа, 2025
Ikinji işik IKINJI IŞIK

Öçleşip gelipdir çöl bilen bossan,
Bu ýerde gül bilen ýowşanlar ösýär.
Ine, şeýle ýerde öýüm bar meniň,
Hemme ýeri görmek nämäme derkar?
“Ýeriň çeti»diýip gamlanma, her hal,
Çagyryp mazaňy almaýyn seniň.
Emma... adam germiş adama gabat,
Basman diýen ýerne müň basarmyş at.
Kim bilýär, nesibäň çekip, diýara
Gelseň, gapym kakyp, galma azara,
Ýagşy niýet bilen geldiňmi, hökman,
Myhmanym, giriber gapyny kakman.
Gowy, çakylyksyz myhman geleni,
Bu bir deňi-taýsyz hormat tapanyň.
Çagyrtman geldiňmi?
Düşünýänligiň
adamyň adama myhman ekenin».
Mende-de özüň dek ýeterlik iş kän,
Iş-ýumuşdan gaçyp nirä gideýin?
Emma myhman garşylamak ýumuş däl,
Ol meň üçin sungat baýramy deýin.
Biz myhmanyň taýlysymy, taýsyzyn,
Garşy alýas şypa tapan dek jana.
Jaýlysyny gördük,
Gördük jaýsyzyn,
Myhmanyň erbedin görmedik, ýöne.
Çakylyksyz myhman,
Biminnet myhman,
Gel, töre geç, gardaş,
Hormatly ynsan.
Sen geldiň, ýazylyp-ýaýrady geçim,

Gapym açyk seniň geleniň üçin...

Çäksiz meýdanlarda gök gowaçalar
Körege durşuny görkezip ýa-da
Baglar al yaňakly almalaryny
Hödürläp görnerler müňläp şahada.
Bu ýerde güneş kân, özüňe mälim,
Gün nury, ýer mähri—bu goşa perde,
Bize bagyşlady gülleriň alyn,
Myhmanlaň gidesi gelmez bu ýerden!
Myhman eşret tapsa gezip ýaýlamyz,
Şonça-da ýüzümüz gülküden ýaýnar.
Ak derekler asman bilen syrlaşyp,
Şarkyň bilbilleri yşkynda saýrar.
Zähmet zaňy bilen başlanýar säher,
Ölçeğiňdir gara deriň—hünäriň,
Myhmanyň göwnüni ynjytmaz sähel,
Hoşsulh owazlara çümen diýarym!
Myhmandarlyk diýen dogaly söz dek,
Biziň halkymyzyň köňlün bigüman,
walla, asla awlap bilen däldirler,
hiç hili hökümdar,
hiç hili şa, han...

Hoş, myhmanym,
gitseň, bargynyň aman,
düýnki myhman,
bu gün — dostum, syrdaşym.
Sag bol, eý, sen meniň uly hazynam,
Rysgalyma rysgal gatan gardaşym!
Şu çöl bilen bossan aralygyndan
Sag ýörsek, taparsyň bizi her daýym.
Suwum-da, gyrym-da özüme derman,
“Meni unutma!” diýp sargap durmaýyn.
Bir ýanym suw, bir ýanym çöl bolmasa,
Jennet gurup, “Al!” diýip gör, aljak дәl.
Gül hem ýowşan ysy kükäp gelmese,

Onda men, o ýerde garagalpak däl!

• **OKA AJYNYÝAZYŇ ŞYGYRLARYNDAN**

Oka, Ajynyýazyň şygyrlaryndan,
Heserlensin yşka ýanyp-bişenler.
Eňresin ilinden jyda düşenler,
Oka, Ajynyýazyň şygyrlaryndan.

Sazyn şemal ýatlar, sözlerin halky,
Bir şahyr äleme bagş etdi dessan.
Dolan Aýa bakyp, diledi bagty,
Şol bagty hemmeler kalbynda beslän.
Gazal – derýa-derýa nur bolup aksyn,
aşyk magşugyny ýitirsin, tapsyn,
Oka, Ajynyýazyň şygyrlaryndan.

Ýañlat, “Bozatawy” namaña salyp,
Seniň muşdaklaryň göwni hoş bolsun.
Garagalpagyň köne derdi gozgalyp,
Şu gününe ýüreginde joş bolsun!
Şahyr gezen sähra, gör, allanäme,
Gözden gaýyp gitdi köne zamana.
Bir ylham perisin guçdum, hamana,

Oka, Ajynyýazyň şygyrlaryndan.
Men ony diňlesem, ersip kükregim,
Bilbil bolup gelýär güle gonasym.
Men ony diňlesem dogan topragym,
Jennet bolar, bolmaz ondan ganasym.
Ýerde görjek diýseň ýyldyz jemalyn,
Çözjek diýseň şahyrlygyň sowalyn,
Ölsem, seň direltmek bolsa hyýalyň,
Oka, Ajynyýazyň şygyrlaryndan!

* * *

Zamanyň bar ýaýnap döwran sürere,
Suw men diýseň, daşgyn bolup akyp öt!

Ýel men diýseň, taglym öwredip ýele,
Ot men diýseň, ýürekleri ýakyp öt!

Gül men diýseň, görenlere göz etgin,
Söz men diýseň, düre meňzeş söz etgin,
Nesilleriň adyň tutsa, dyz epgil,
Sarpasyn tar eýläp, kalba dakyp öt!

Çap çapaňda, Gyrat kibi, ýel kibi,
Uçsaň, bolsun şuňkar guşuň galkymy.
Jigeriňden söý söýeňde halkyňy,
Irde-giçde il bähbidin bakyp öt!

Ömür gymmat, isrip etme wagtyňy,
Kynçylykdan gaňryp al sen bagtyňy.
Boş geçirmän erkin, ýaşlyk çagtyňy,
Daglar aşýan çakmak bolup çakyp öt!

Ýalan sözler ýaraşyk däl dessana,
Ýaşlyk döwri meňzeş ajap bossana,
Bir gezek jan berlen ömür dessäňe
Imrindirip, dünýäň ünsün çekip öt!

• **ABBAZ BILEN HOŞLAŞYK**

Dünýeden bir geçen adam,
Gaýta gaýdyp gelmejekden.
Ýagşy bolup geçse biri,
Ony dirä deňlejek men.

Aýdan sözi-ýürek ýagy,
Nakyl bolup saçar many.
Adam adamy diri çagy
Munça ýagşy bilmejekden.

Galdyrdyň köp dana sözi,
Ýüreklerde goýduň yzy.
Öldi diýen kimdir sizi?!»-
Gowy şahyr ölmejekden!

• ENAR GÜLLEDİ

Gel, söygülim, seýl edeli bu bagy,
Bu bagtyň bagynda enar gülledi.
Özge daragtlaryň gül döküp bary,
Miwelän çagynda enar gülledi.

Serwi bolsaň, men bilbiliň, gonaýyn,
Teşnedirin, lebleriňden ganaýyn,
Bag-bakjanyň ter gülüne döneýin,
Baglaň gujagynda enar gülledi.

Sen erik güllände gelmediň, ýarym,
Alma gülün bersem, almadyň, ýarym,
Başga daragt güli bolmadyň, ýarym,
Gör, niçik çog onda—enar gülledi.

Her kese tapdyrmaz enar gülşeni,
Ýaşlyk döwranymyz yşkyň röwşeni,
Ýaz ötse, güýz ger diýp örteme meni,
Ýazyň dodagynda enar gülledi.

Ybraýym ÝUSUBOW.

Garagalpak dilinden terjime eden: Ahmet MÄMMEDOW. Goşgular